

Topografické pojmy

Afrika

mysy

Ras Ben Seka (Bílý mys)

Cape Agulhas (Střelkový mys)

Cape of Good Hope

Pointe des Almandies (Cap Vert = Zelený mys s výběžkem Almandies)

Raf Hafún

ostrovy

Madagaskar

Pemba, Zanzibar, Mafia

Sokotra

Komory

Amiranty, Seychely

Maskarény (Mauritius, Réunion)

Kapverdy

Kanárské ostrovy

Madeira

Džerba

Bioko

Príncipe

sv. Tomáš (São Tomé)

souostroví Pagalu

horizontální členitost

Somálský poloostrov

Guinejský záliv

Beninský záliv (Bight of Benin), Biaferský záliv (Bight of Bonny)

Velká Syrta, Malá Syrta

vertikální členitost

Kilimandžáro (5 895 m)

Assalská proláklina (- 155 m)

reliéf

pohoří Atlas: Er – Rif, Pobřežní Atlas, Marocká meseta, Vysoký Atlas (Džabal Tubkal, 4165 m), Střední Atlas, údolí řeky Moulouya /Mulúja/, Plošina šotů (Šot el Chergui, Šot el Hodna), Saharský Atlas, Antiatlas, nížina Sous /Sús/

skupina platformní (tabulové) Afriky:

Saharsko-súdánské roviny a plošiny – Káret, El Džúf, Tanezruft, pohoří Ahaggar, Tibesti a Aír, Hamada al Homra, Tinrhert, Lybijská tabule, Lybijská poušť, Velká písečná poušť, Etbaj, proláklina Kattára, kotlina Bodele, pohoří Dárfúr a Kordofán, pánev Bílého Nilu

Hornoguinejská vysočina – Futa Džalon, Guinejská vysočina, Loma, Voltská pánev, Akwapimské a Tožské hory, Baučská vysočina, Adamauská vysočina

Konžská pánev – plošina Azande, Dolnoguinejská vysočina, plošina Lunda-Katanga

pánev Kalahari – Velký stupeň, Dračí hory, Veld, Basutská náhorní plošina, Velký Karru, Vysoký Karru, poušť Kalahari, poušť Namib, pánve Etoša, Okawango a Makarikári

Kapské hory – Malý Karru

Madagaskar

skupina východní Afriky:

Etiopská vysočina – Semjen, Čoke, kotlina jezera Tana, Etiopský příkop, Afarská pánev, Assalská proláklina, Somálská tabule

Výáchodoafrická náhorní plošina – Riftové údolí, Virunga, plošiny Ňasa a Masaj, Jezerní plošina, Kilimandžáro, Keňa, Meru, Elgon

řeky

Nil - Kagera, Viktoriin Nil, Albertův Nil, Bahr al-Džabal, Bílý Nil (Bahr al-Abjad), Modrý Nil (Bahr al-Azrak), Aswa, Bahr al-Chazál, Sobat, Atbara
Kongo - Luapula, Lualaba, Kongo, Adská vrata, Stanleyovy vodopády, Livingstonovy vodopády
Niger - Niger, Benue
Zambezi - Zambezi, Viktoriiny vodopády
Oranje - Singu, Oranje
ostatní řeky - Limpopo, Džuba, Webi Šibeli, Senegal, Volta, Oued Chélif, Moloua, Šari

jezera

Tana
Abája

Viktoriino j. (Ukerewe)
Kyoga

Albertovo j. (Mobutu Sese Seko)
Edwardovo j. (Idi Amin Dada)
j. Kivu
j. Tanganyika
j. Nasa (Malawi)

Rudolfovo j. (Turkana)
Natron
Eyasi

Mweru
Bangwelu

Čad

Austrálie

mysy

Yorský mys
Wilsonův mys
Jihovýchodní mys
Steep Point
Byronův mys

moře

Toressův průliv
Arafurské m.
Timorské m.
Bassův průliv
Tasmanovo m.
Korálové m.
Velký bradlový útes

ostrovy

Tasmánie
King Island
Flinders Island
Klokani o.
Bathurstův o.
Melvillův o.
Groote Eylandt

horizontální členitost

poloostrov York
Carpentarský záliv (Gulf of Carpentaria)

Arnhemská země
Van Diemenův záliv
záliv Josepha Bonaparte
Osmdesátimílové pobřeží
Velký australský záliv (Great Australian Bight)
Spencerův záliv
Svatovincentský záliv

vertikální členitost

Mt. Kosciusko (2 229 m)
Lake Eyre (- 12 m)

reliéf

Západoaustralská plošina – Velká Viktoriina poušť, Gibsonova poušť, Velká písečná poušť, poušť Tanami, Nullarboreská krasová tabule, tabule Barkley, Arnhemská rovina, Darlingova rovina, Středoaustralská vysočina (Macdonnellovo pohoří, Musgraveovo pohoří, brázda Amadeus, Uluru /Ayers Rock/, Kata Tjuta /The Olgas/, Mt. Conner), vrchovina Kimberley

Středoaustralská pánev – plošina Barkley, Selwyn Range, Velká artézská pánev, Greyovo pohoří, vysočina Broken Hill, pánev Murray-Darling

Jihoaustralská hornatina – Mt. Lofty Ranges, Flinders Ranges

Východoaustralské hory – (Great Dividing Range, The Eastern Highlands) – Velké předělové pohoří, Novoanglické hory, Liverpoolské hory, Modré hory, Australské Alpy, Mt. Kosciusko, Mt. Townsed, Mt. Bogong, Grampian Mts

Pohoří Tasmánie – Mt. Ossa, Centrální plošina

řeky

Murray
Darling
Murrumbidgee
Lachlan
Swan River

jezera

jezero Eyre
Torrensovo jezero
Darlingova rovina (jezerní oblast na JZ Austrálii, více jak 200 jezer)

Obecné pojmy

Afrika

ostrovy: pevninské, sopečné

vertikální členitost: vysoká Afrika, nízká Afrika

geologie: Africký štít (=Africká platforma), Jihoafrický štít, Saharsko-arabská tabule, hercynská pohoří: Kapské hory, alpská pohoří: Atlas

reliéf: fáze zarovňávání (Gondwanský a Africký zarovnaný povrch), morfoklimatické oblasti Afriky (vlhké tropy, periodicky vlhké oblasti, suché oblasti)

typy pouští – erg, hamada, reg, serir

podnebí: faktory afrického klimatu, teplotní extrém, amplitudy teplot, prostorové rozložení srážek, srážkové extrém, sněhové srážky, klimatická pásma

hydrografie: vývoj říční sítě, rozmístění bezodtokých oblastí, hydrologický režim Nilu, vádí, vysychající solná jezera

půdy: velké půdní jednotky Afriky, hlavní půdní typy FAO/UNESCO

biota: poměr hlavních vegetačních formací (savana, poušť, les), vegetační pásma Afriky

Austrálie

ostrovy: pevninské, sopečné, korálové

geologie: kontinentální australská jednotka (Australská platforma, Tasmanská orogenní zóna /tasmanidy/), kontinentální ostrovní zóna; hercynská pohoří: Východoaustralské pohoří

relief: hlavní rysy reliéfu – nízký+plochý světadíl, převládající typ reliéfu – roviny a plošiny

podnebí: 2/5 pevniny tropy, 3/5 subtropy, dešťový stín Východoaustralských hor → výrazně kontinentální typ podnebí ve vnitrozemí, teplotní režim, srážkový režim, srážková maxima a minima, klimatické oblasti Austrálie

hydrografie: kontinent chudý na povrchovou vodu, 60% pevniny bez odtoku do moře, výrazný podíl periodických a epizodických toků, creeky, slaná periodická jezera, podzemní voda (artézské pánve)

půdy: velké půdní jednotky Austrálie, hlavní půdní typy FAO/UNESCO

biota: australské vegetační oblasti, hlavní rostlinné formace